Direcció General de Política Industrial

Restauració en explotacions mineres

Normativa aplicable

Llistat no exhaustiu de normativa

- Normativa aplicable
  - L 22/1973, de Mines
  - RD 2857/1978 RGRM
  - L 1/1991 LEN
  - L 5/2005 LECO
  - L 11/2006 AAE y AIA Illes Balears
  - L 42/2007 de Patrimoni cultural y biodiversitat
  - D 61/1999, PDSPIB
  - L 21/2013 AIA
  - L 10/2014 LOMIB
  - D 6/2015 Consell Mineria

ÍNDICE

1. Antecedents històrics i normativa associada

2. La normativa específica de restauració minera

1- Antecedents històrics i normativa associada

- **CE**
  - Art. 40:
    - Poders públics han de promoure el progrés social i econòmic
  - Art. 45:
    - Els poders públics velaran per l'ús racional dels recursos i **defensar i restaurar el medi ambient**.
- **Estatut d'Autonomia IB**
  - Art. 10 i 31:
    - Competència exclusiva de la CAIB:
      - ordenació del territori
      - desplegament legislatiu miner

1- Antecedents històrics i normativa associada

- **L 22/1973, de 21 de juliol, de mines**
  - Objectiu: Equilibri entre conservació i mineria
  - L'obtenció dels recursos ha d'afectar el mínim possible al medi
  - Títol II, capítol 1er:
    - Ministeri farà estudis per fixar les condicions de protecció
  - Art. 17, 20, 33, 34, 66, 69, 74:
    - procediments per a que els diferents recursos assegurin la protecció ambiental
  - Art. 81:
    - advertència d'obligació de protecció ambiental de l'explotador
  - Art. 110:
    - possibilitat coto miner obligatori per qüestions ambientals
  - Art. 116:
    - ordre de suspensió per qüestions ambientals

Restauracions mineres: normativa aplicable

1- Antecedents històrics i normativa associada

- **RD 2857/1978, de 25 d'abril, RGRM**
  - Títol II acció estatal
    - L'estat ha de realitzar estudis, recopilació de dades i protegir el medi
  - Títol III (secció A), IV (secció B), V (secció C)
    - Les autoritzacions i concessions han de contenir les condicions per protegir el medi
    - Una de les opcions per declaració d'interès nacional d'un recurs ja existent, és infraccions reiterades a la protecció del medi
  - Títol VII de caducitats
    - Per incompliment de les condicions imposades en l'autorització o concessió **(p.e. restauració)**
  - Títol XIII de competència administrativa i sancions
    - Es preveu la possibilitat de suspensió de feina per protecció del medi
- **RD 863/1985, de 2 d'abril, RGNBSM**
  - Capítol IV de tasques subterrànies, VII de cel obert
    - S'han de presentar mesures per evitar danys al medi

Restauracions mineres: normativa aplicable

1- Antecedents històrics i normativa associada

- **L 1/1984, de 14 de març, d'ordenació i protecció d'àrees naturals d'interès especial**
  - Punt de vista de protecció urbanística però respectuós amb els valor ambientals
  - Preveu un procediment per a la declaració de les àrees naturals d'especial interès
- **L 8/1987, d'1 d'abril, d'ordenació territorial de les Illes Balears**
  - Derogada el 28 de desembre de 2000
  - Art. 1: objectiu fonamental compatibilitzar **sistema productiu** amb l'ús dels **recursos naturals**
  - Art. 11.f: exigeix delimitar les àrees de protecció que quedin destinades a preservar o explotar els recursos naturals
  - Art. 17: s'ha de fer un diagnòstic territorial de recursos
  - Art. 27: Els plans d'ordenació del medi han de donar criteris de disseny d'infraestructures i equipaments vinculats a l'explotació de recursos
- **L 4/1989, de 27 de març, relativa a la conservació dels espais naturals protegits i de la fauna i flora silvestres (estatal)**
  - Derogada el 15 de desembre de 2007

1- Antecedents històrics i normativa associada

- **L 1/1991, de 3 de gener, d'espais naturals i règim urbanístic de les àrees d'especial protecció de les Illes Balears (LEN)**
  - Per evitar la seva degradació dels espais LEN
  - Classificació
    - Àrea natural d'especial interès
    - Àrea rural d'interès paisatgístic
    - Àrea d'assentament dins paisatge d'interès
  - Art.22.1:
    - A LEN no es permet obertura noves pedreres, manco quan ho indiqui el PDSPIB
    - Pedres existents es mantenen manco el que digui PDSPIB
    - Obligatorietat tenir i complir el Pla restauració

1- Antecedents històrics i normativa associada

- **Directiva 92/43/CE, del Consell Europeu, de 21 de maig, relativa a la conservació dels hàbitats naturals i de la flora i fauna silvestres (XN 2000)**
  - Integra àrees d'especial protecció per a les aus (ZEPA) i d'hàbitats (ZEC)

1- Antecedents històrics i normativa associada

- **L 5/2005, de 26 de maig, per a la conservació dels espais de rellevància ambiental (LECO)**
  - Finalitats:
    - Conservació medi
    - Promoció i desenvolupament econòmic
  - Crea la figura del paratge natural com espai de desenvolupament sòcio-econòmic compatible amb la conservació (**i de fet és el seu element dinamitzador i no com simple tolerància si no que s'han de promoure**): *Serra Tramuntana*
  - Figures de protecció: Parc nacional, parc natural, paratge natural, reserva natural, monument natural, paisatge protegit, lloc d'interès científic i micro-reserva
  - Art. 1: objecte: protecció, conservació, restauració, millora i adequació dels espais de rellevància ambiental
  - Art. 53: la prescripció d'una infracció no suposa la impossibilitat d'exigir la restauració del medi i la reposició al seu estat anterior

Restauracions mineres: normativa aplicable

1- Antecedents històrics i normativa associada

- **L 5/2005, de 26 de maig, per a la conservació dels espais de rellevància ambiental (LECO)**
  - Parc nacional marítimoterrestre de l'arxipèlag de Cabrera.
  - Parc natural de s'Albufera de Mallorca.
  - Parc natural de Mondragó.
  - Parc natural de s'Albufera des Grau.
  - Parc natural de sa Dragonera.
  - Parc natural de ses Salines d'Eivissa i Formentera.
  - Parc natural de la península de Llevant.
  - Paratge natural de la Serra de Tramuntana.
  - Reserves naturals des Vedrà, es Vedranell i dels illots de Ponent.
  - Reserva natural de s'Albufereta.
  - Monument natural de les fonts Ufanes.
  - Monument natural del torrent de Pareis.

1- Antecedents històrics i normativa associada

- **RD 2994/1982, sobre restauració d'espai natural afectat per activitats mineres**
  - Derogat el 14 de juny de 2009
  - Segons article 5.3 LM: Estat farà els estudis oportuns per posar condicions de protecció del medi
  - Obligava a:
    - Presentar pla de restauració (mines a cel obert / interior quan afectin sensiblement)
    - A, C i D presentaran les feines del pla de restauració amb el pla de labors
    - Secció B es presenta també un informe de restauració
    - Fiances
      - Feines de restauració a càrrec de l'explotador
      - Feines a càrrec de l'Administració
    - Incompliment
      - Sancions de la LM
      - Suspensió de feines
      - Caducitat
    - Explotacions anteriors
      - Havien de presentar un EsIA i pla de restauració de les àrees no afectades encara

1- Antecedents històrics i normativa associada

- **D 4/1986, de 2 de gener, d'implantació i regulació dels estudis d'avaluació d'impacte ambiental**
  - Derogat
  - Equip multi disciplinar
  - Informe mediambiental, avaluació preliminar (EPIA), AIA simplificada (incidència mitja), AIA detallada
  - Tramitació:
    - Document de síntesi (obligatori): administracions previsiblement afectades
    - Informació pública a decisió del Comitè d'AIA
    - Comitè d'AIA: Dictamen d'Impacte Ambiental
    - Dictamen a CBMA: pot fer observacions
    - Passats els terminis de cada informe, es consideren amb sentit favorable
    - Concessions i autoritzacions mineres i les canteres son AIA simplificada, manco el carbó a cel obert (detallada)

1- Antecedents històrics i normativa associada

- **D 61/1999, de 28 de maig, d'aprovació definitiva del PDSPIB**
  - Capítol I
    - Objecte: gestió i restauració de les pedreres
    - Finalitat: establir el control ambiental dels plans de restauració
    - Pedrera inactiva: de baixa però que no hi consti justificada la seva restauració o reutilització
    - **Reutilitzar**: adaptar l'espai ocupat per una pedrera a altres fins
  - Capítol III d'ubicació de pedreres
    - Preveu l'expropiació de terrenys confrontats a l'àrea explotada quan sigui necessària la seva ocupació amb la fi de la restauració
  - Capítol IV dels plans de restauració i la seva tramitació
    - **Restaurar:** recuperar característiques originals o **tenir noves integradores**
    - En cas de pedrera a àrea especialment protegida, el pla de restauració implicarà la restauració de tota l'àrea afectada (es poden mantenir les pedreres obertes anteriorment a la LEN)
    - Obligació de responsable tècnic de restauració
    - Indica la tramitació dels plans de restauració amb exposició pública i informe preceptiu i vinculant de la CBMA

1- Antecedents històrics i normativa associada

- **D 61/1999, de 28 de maig, d'aprovació definitiva del PDSPIB**
  - Capítol V inspecció i control dels plans de restauració
    - Tècnic de restauració ha de presentar informe anual de restauració, s'enviarà còpia a la CBMA (pot emetre informe)
    - Incompliment: sancions i suspensió provisional d'explotacions
  - Capítol VI de les fiances de restauració
    - Per garantir l'execució de restauració
    - Es pot establir per fases
    - S'ha d'actualitzar cada 3 anys
    - Es tornen després d'informe previ de la CBMA i a petició del titular (també per fases)
    - Quan el titular del terreny no sigui l'explotador està obligat a autoritzar les actuacions necessàries per assegurar el compliment del Pla

1- Antecedents històrics i normativa associada

- **D 61/1999, de 28 de maig, d'aprovació definitiva del PDSPIB**
  - Capítol VII reutilització de pedreres
    - Pedreres inactives (amb permís del propietari), actives (per sol·licitud de l'explotador)
    - S'ha de presentar un projecte de reutilització, amb un EsIA
    - Sense perjudici de les corresponents llicències, permisos i autoritzacions municipals i d'altres organismes competents
  - Capítol VIII Consorci per a la restauració o reutilització de pedreres
    - Per contribuir i promoure la restauració o reutilització
    - No es va constituir
  - DT2
    - Annexos 3 i 4: termini màxim de 3 mesos per presentar un projecte del pla de restauració

1- Antecedents històrics i normativa associada

- **Aprovació del PDS Gestió dels Residus de Construcció-demolició, voluminosos i pneumàtics fora d'ús de l'illa de Mallorca (23 de novembre de 2002) PDSRCDVN**
  - Prohibeix l'abocament directe d'RCD, Voluminosos i Pneumàtics sense tractament previ
  - Art. 3: principis
    - Els subproductes d'RCD (és a dir, que hagin sigut prèviament tractats) que no es puguin reciclar se n'ha de fomentar la utilització en restauració de pedreres
  - Art. 5: definicions
    - No és gestió de residus l'explotador d'una pedrera quan s'utilitzin subproductes d'RCD per restaurar
  - Art. 9: obligacions dels productors d'RCD
    - Es poden destinar terres i desmunts no contaminants per a restauració de pedreres directament (sense passar pel servei públic insularitzat
  - Art. 19: tractament de rebuigs
    - Els productes de les plantes de tractament (servei públic insularitzat de gestió) es poden utilitzar per a restauració de pedreres

1- Antecedents històrics i normativa associada

- **Aprovació del PDS Gestió dels Residus de Construcció-demolició, voluminosos i pneumàtics fora d'ús de l'illa de Mallorca (23 de novembre de 2002)**
  - Art. 21: Ús de subproductes que vinguin de RCD
    - 21.2 mesures per al foment de restauració de pedreres: estan obligades a acceptar RCD que vinguin del servei públic insularitzat
  - DA 3:
    - Es poden dur a pedreres directament els desmunts i les terres no contaminades, per decisió del promotor i/o constructor amb autorització de la direcció tècnica de l'obra, a restauració de pedreres, amb comunicació al Consell de Mallorca

Restauracions mineres: normativa aplicable

1- Antecedents històrics i normativa associada

- **Aprovació definitiva del PDS Gestió dels Residus no perillosos de Menorca (3 dagost de 2006)**
  - Art. 28: Obligacions productors d'RCD
    - Terres i rebuigs **(deshechos)** no contaminats, **directament a pedreres**
  - Art. 38: subproductes de tractament de RCD
    - Subproductes no aptes per reciclatge: a pedreres
  - Art. 39: ús de subproductes de tractament de RCD
    - Si una pedrera incompleix terminis de restauració, se li pot dur, sense cost, RCD tractats de plantes autoritzades

Restauracions mineres: normativa aplicable

1- Antecedents històrics i normativa associada

- **L 11/2006, de 14 de setembre, d'AIA i AAE en les Illes Balears**
  - En breu modificada: Resolució del conseller de Medi Ambient, Agricultura i Pesca d'11 de novembre de 2015, per la qual es va sotmetre a informació pública l'esborrany d'Avantprojecte de llei d'avaluació ambiental de les Illes Balears (on apareixen les explotacions mineres al grup 2, avaluació ordinària)
- **L 21/2013, de 9 de desembre, d'AIA**
  - Vigent des del 12 de desembre de 2014

2- La normativa específica de restauració

- **RD 975/2009, de 12 de juny, sobre gestió dels residus de les industries extractives i de protecció i rehabilitació de l'espai afectat per activitats mineres**
  - Obliga a rehabilitar l'espai natural per labors mineres, serveis, instal·lacions annexes i els depòsits de residus miners
  - **No regula els residus que no estén directament relacionats amb l'activitat minera** (residus alimentaris, olis usats, vehicles, piles, acumuladors,...). Aquests van segons la seva pròpia legislació (llei de residus i la que correspongui d'abocament de residus, i fins i tot residus miners quan s'envien a un altre lloc que no sigui una instal·lació de residus miners)
  - Objecte fonamental la gestió de residus miners i prevenir els efectes adversos sobre el medi
  - La restauració és una fase més de l'explotació minera
  - No es pot caducar una explotació minera sense haver restaurat

2- La normativa específica de restauració

- **RD 975/2009, de 12 de juny, sobre gestió dels residus de les industries extractives i de protecció i rehabilitació de l'espai afectat per activitats mineres**
  - Art. 3: El pla de restauració
    - Per fases
    - **Amb calendari** (no té en compte la secció del recurs)
    - Tot pla de restauració (amb pla de gestió de residus), signat i dirigit per un tècnic competent amb titulació segons la llei
    - Rehabilitació: Torna el terreny a estat satisfactori
    - Residu miner: sòlids o fangs segons la Llei 10/1998, de residus, per investigació i aprofitament miner
    - Públic interessat: afectats, i les **organitzacions no governamentals d'àmbit medi ambiental**
  - Art. 4: Sol·licitud pla de restauració
    - Per obtenir una autorització, permís o concessió minera, s'ha de presentar pla de restauració. L'explotador ha de tenir capacitat tècnica i econòmica suficient i proposar fiança i EsIA (si escau)
    - Implica informació pública (juntament amb altres)

2- La normativa específica de restauració

- **RD 975/2009, de 12 de juny, sobre gestió dels residus de les industries extractives i de protecció i rehabilitació de l'espai afectat per activitats mineres**
  - Art. 7: **Revisió** pla de restauració
    - Cada cinc anys o en canvis substancials
  - Art. 9: **Secció B**
    - També cal presentació de pla de restauració "adaptats a les seves condicions específiques"
  - Art. 13: Mesures per rehabilitar
    - Obliga a dur un Llibre de Registre quan s'hagi d'omplir el forat amb residus aliens
    - En obra pública amb instal·lacions mòbils de benefici no cal més que omplir fins a cota (altre solució: cal pla de restauració)
    - S'ha de descriure rehabilitacions de pistes, ompliments superficials, mesures contra erosió, protecció paisatge
    - Avantprojecte abandonament definitiu de les labors (cal una inspecció in situ)
  - Art. 14: Mesures rehabilitar serveis i instal·lacions

2- La normativa específica de restauració

- **RD 975/2009, de 12 de juny, sobre gestió dels residus de les industries extractives i de protecció i rehabilitació de l'espai afectat per activitats mineres**
  - Art. 41: fiances
    - Fons de provisió interns per dipòsits en entitats financeres (bons, avals bancaris, contractes de segurs de responsabilitat civil)
  - Art. 42:
    - Quantitat tal que tercers independents qualificats puguin avaluar i efectuar les feines
  - Art. 44: Inspeccions
    - Cal una inspecció anual (pot ser realitzada per una ECA)
  - Art. 46: Règim sancionador
    - Article 121 de la LM
      - Greu és incompliment del pla de restauració (fins 300.000 €)
      - Sanció molt greu una greu amb reincidència o risc molt greu pel medi ambient (fins 1 M€)
    - Article 116.2 de la LM (suspensió provisional o total)

2- La normativa específica de restauració

- **RD 975/2009, de 12 de juny, sobre gestió dels residus de les industries extractives i de protecció i rehabilitació de l'espai afectat per activitats mineres**
  - Annex III d'ECA i OCA
    - Acreditats per ENAC (en restauració)
    - Controlats per l'autoritat competent
    - L'autoritat competent podrà requerir a l'explotador un informe d'un organisme de control (aquest serà elegit lliurement per l'explotador)
    - L'explotador no podrà limitar l'accés a l'aprofitament, serveis i instal·lacions i ha de col·laborar

2- La normativa específica de restauració

- **L 10/2014, d1 d'octubre, d'ordenació minera de les Illes Balears (LOMIB)**
  - Procediment únic per qualsevol secció
  - Tramitació diferent segons el tipus de sòl
  - Informe municipal preceptiu
  - ~~Declaració d'interès general~~, fora de ZIM per informe vinculant del Consell
  - Art. 1: objecte és activitat administrativa de control i supervisió minera i de les tasques de restauració, promovent aprofitament compatible amb el medi i el paisatge
  - Art. 4: definicions
    - Reutilització de pedreres actives: modificació del pla de restauració amb informe preceptiu i vinculant del Consell Insular
    - Reutilització pedreres caducades sense restaurar: ús de l'espai, amb informe preceptiu i vinculant del Consell Insular
    - Residus adequats per restauració quant així ho indiqui la normativa sectorial de residus corresponent
    - Pla de restauració: tractament terreny torni a un estat satisfactori (sòl, fauna, hàbitats, aigua dolça, paisatge, usos,...)

2- La normativa específica de restauració

- **L 10/2014, d1 d'octubre, d'ordenació minera de les Illes Balears (LOMIB)**
  - Art. 7: Conselleria competent en mines
    - Han d'aprovar, vigilar i controlar els plans de restauració
  - Art. 12: Consell de la Mineria (D 6/2015)
    - S'ha de crear un àrea específica de caràcter permanent dins dels comitès tècnics per elaborar informes i propostes a la Conselleria per a restauració o reutilització de pedreres
    - Reutilització pedreres caducades sense restaurar: ús de l'espai, amb informe preceptiu i vinculant del Consell Insular
    - Residus adequats per restauració quant així ho indiqui la normativa sectorial de residus corresponent
    - Pla de restauració: tractament terreny torni a un estat satisfactori (sòl, fauna, hàbitats, aigua dolça, paisatge, usos,...)
  - Art. 11: funcions del Consell de la Mineria
    - Contribuir i promoure la restauració o reutilització i supervisar la restauració efectiva de pedreres il·legals
  - Art. 12: Registre Miner
    - Cal registrar gràficament el compliment de les fases del Pla de restauració

2- La normativa específica de restauració

- **L 10/2014, d1 d'octubre, d'ordenació minera de les Illes Balears (LOMIB)**
  - Art. 14: Òrgan miner competent
    - Quan a prestes, mines ha de fixar l'obligació de restaurar
  - Art. 15: Sol·licituds de drets miners
    - S'indica la documentació a presentar al tom II de Pla de restauració
    - La restauració ha de ser per fases obligatòriament i des de l'inici mateix de l'explotació
  - Art. 36, 37 i 38: pròrroga de drets miners
    - Per sol·licitar una pròrroga és imprescindible el compliment de les obligacions de restauració, amb actualització de la fiança
    - En cas de que es denegui, s'han de reprendre tan sol les tasques de restauració
  - Art. 39: Ampliacions
    - Cal assolir la restauració amb actualització dels avals

2- La normativa específica de restauració

- **L 10/2014, d1 d'octubre, d'ordenació minera de les Illes Balears (LOMIB)**
  - Art. 40: Garanties financeres
    - Terceres persones independents i qualificades puguin fer-la
    - S'ha dipositar per fases i coordinats amb les feines d'explotació
    - No es pot autoritzar una fase d'explotació sense que es restauri la fase anterior
    - En geotèrmia de baixa entalpia i secció B la garantia no té un mínim establert
    - Cal actualitzar la fiança cada 3 anys als 30 dies de la publicació anual de l'índex de preus al consum de IB
  - Art. 41: Constitució fiances
    - Metàl·lic, aval solidari per un establiment financer, deute pública de l'Estat o de la CAIB, contractes d'assegurances de responsabilitat civil
  - Art. 42: devolució fiances
    - Previ informe d'una ECA
    - Devolucions per fases
    - En cas de reutilització, si el projecte no s'inclou en mines, cal devolució de fiança

2- La normativa específica de restauració

- **L 10/2014, d1 d'octubre, d'ordenació minera de les Illes Balears (LOMIB)**
  - Art. 44 i 45: obligacions dels explotadors
    - Han de disposar de pla de restauració aprovat
    - En el primer trimestre de l'any s'ha de presentar un informe de restauració signat pel tècnic de restauració
    - S'ha d'enviar a una còpia de l'informe a la CMAIB
    - Ha de revisar el Pla de restauració aprovat cada 5 anys
    - Les fiances han de ser individuals a cada explotació d'una UE
  - Art. 46: obligació de restaurar
    - És sempre del titular de l'explotació amb independència de qui sigui el propietari del terreny
    - Al contracte de lloguer cal que quedi clar que el propietari permetrà actuacions per restaurar
    - Si el propietari del terreny impedeix la restauració dins del calendari de restauració, se li pot incoar un expedient sancionador

2- La normativa específica de restauració

- **L 10/2014, d1 d'octubre, d'ordenació minera de les Illes Balears (LOMIB)**
  - Art. 47: Restauració o reutilització a càrrec de l'administració
    - En cas d'impossibilitat de restaurar, ho farà l'administració feien efectiva la fiança
    - El Consell de la Mineria pot proposar a la Conselleria que insti al propietari d'una pedrera de l'annex 5 del PDSPIB (inactives), per a restaurar o reutilitzar. *Es pot arribar a expropiació, si escau.*
  - Art. 49: Transmissió de drets secció A
    - En cas de que s'extingeix el contracte de lloguer, es pot transmetre l'obligació de restaurar
  - Art. 54: Inspecció minera
    - Correspon a mines vigilar el compliment del pla de restauració
  - Art. 66: Infraccions lleus
    - Quan sigui un simple retard en l'execució d'una de les fases. Serà greu segons circumstàncies concurrents
    - Si el propietari no permet restaurar. Pot ser greu segons circumstàncies

2- La normativa específica de restauració

- **L 10/2014, d1 d'octubre, d'ordenació minera de les Illes Balears (LOMIB)**
  - Art. 67: Es infracció greu
    - No presentar informe anual de restauració en el primer trimestre de l'any
    - Incomplir les obligacions de restauració quan no sigui lleu
    - Incomplir les previsions contingudes en el pla de restauració
  - Art. 71 i 72: reparació de danys
    - A més de sanció, cal restaurar. Estan previstes multes coercitives

Govern de les Illes Balears

Conselleria de Treball, Comerç i Indústria

Direcció General de Política Industrial

Moltes gràcies